

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра аптечної технології ліків

ТЕХНОЛОГІЯ ГОМЕОПАТИЧНИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

підготовки магістр
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 Охорона здоров'я
(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 226 Фармація, промислова фармація
(код і найменування спеціальності)

освітньої програми Фармація (1,5 д), (1,5 в), (1,5 з)
(найменування освітньої програми)

спеціалізації (й) _____
(найменування освітньої програми)

2017 рік

Робоча програма з дисципліни Технологія гомеопатичних лікарських засобів галузі знань 22 Охорона здоров'я спеціальності 226 Фармація, промислова фармація освітньої програми Фармація (1,5 д), (1,5 в), (1,5 з) для здобувачів вищої освіти 1 курсу.

Розробники:

доктор фармац. наук, професор Половко Н.П.
доктор фармац. наук, професор Вишневська Л.І.
канд. фармац. наук, асистент Олійник С.В.
асистент Коноваленко І.С.

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри аптечної технології ліків

Протокол від “ ___ ” _____ 2017 року № _____

Зав. кафедри _____ проф. Н.П. Половко
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Робоча програма схвалена на засіданні профільної методичної комісії з технологічних дисциплін

Протокол від “ ___ ” _____ 2017 року № _____

Голова профільної комісії _____ проф. Т.Г. Ярних
 (підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Предметом вивчення вибіркової навчальної дисципліни «Технологія гомеопатичних лікарських засобів» є ознайомлення з основами гомеопатичного методу лікування, теоріями з механізму дії цих ліків, прописуванням рецептів, технологією різноманітних гомеопатичних препаратів, особливостями використання природної сировини в гомеопатії та застосуванню методів якісного аналізів гомеопатичних лікарських засобів із наголосом на сучасні інструментальні методи аналізу.

Міждисциплінарні зв'язки. Вивченню даної навчальної дисципліни передують: латинська мова, ботаніка, аналітична хімія, аптечна технологія ліків, фармакогнозія, фармакологія, фармацевтична хімія, токсикологічна хімія.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться **90** годин **3** кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Технологія гомеопатичних лікарських засобів» є поглиблення професійних знань та ознайомлення з теоретичними та практичними основами технології гомеопатичних лікарських препаратів в аптечних умовах, контролю якості, правил оформлення до відпуску, умов зберігання та особливостями застосування хворими.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Технологія гомеопатичних лікарських засобів» є освоєння студентами теоретичних знань, практичних умінь та навичок приготування гомеопатичних лікарських препаратів в умовах аптек.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Технологія гомеопатичних лікарських засобів» забезпечує набуття здобувачами освіти **компетентностей**:

- *інтегральна:*

здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній фармацевтичній діяльності із застосуванням положень, теорій та методів фундаментальних, хімічних та технологічних наук; інтегрувати знання та вирішувати складні питання, формулювати судження за недостатньої або обмеженої інформації; ясно і недвозначно доносити свої висновки та знання, розумно їх обґрунтовуючи, до фахової та не фахової аудиторії.

- *загальні:*

КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

КЗ 9. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

КЗ 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- *спеціальні (фахові, предметні):*

КФ 1. Здатність використовувати у професійній діяльності знання нормативно-правових, законодавчих актів України та рекомендацій належних фармацевтичних практик.

КФ3 Здатність організовувати виробничу діяльність аптек щодо виготовлення

лікарських препаратів у різних лікарських формах за рецептами лікарів і замовленнями лікувальних закладів, включаючи обґрунтування технології та вибір допоміжних матеріалів відповідно до правил Належної аптечної практики (GPP).

КФ 16. Здатність забезпечувати належне зберігання лікарських засобів та виробів медичного призначення відповідно до правил Належної практики зберігання (GSP) у закладах охорони здоров'я.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен

знати:

- основні діючі накази та інші нормативні документи МОЗ України по приготуванню, контролю якості та відпуску гомеопатичних препаратів;
- основні принципи гомеопатії;
- склад лікарських форм, характеристику та асортимент лікарських та допоміжних речовин, що застосовуються у гомеопатії;
- основи організації технологічного процесу приготування різноманітних гомеопатичних лікарських препаратів;
- сучасні інструментальні методи аналізу гомеопатичних лікарських засобів;
- визначення основних гомеопатичних термінів та понять: гомеопатичний діагноз, динамізація, життєві сили, лікарський симптом, міазм, модальність, нозод, фенотип, діатез, конституція, полі хрести.

вміти:

- формулювати основні поняття і терміни гомеопатії та гомеопатичної фармації;
- користуватися нормативною та довідковою літературою з питань прописування, приготування та нормування якості гомеопатичних лікарських препаратів;
- обґрунтовувати технологію гомеопатичних лікарських препаратів у вигляді різних лікарських форм (тверді, рідкі лікарські форми) та особливості їх вживання;
- оцінювати якість гомеопатичних лікарських препаратів, оформляти їх до відпуску.

володіти:

- навичками та уміннями технології приготування матричних гомеопатичних настоек згідно вимог ДФУ, контролем їх якості;
- навичками та уміннями технології приготування рідких гомеопатичних розведень згідно вимог ДФУ, контролем їх якості;
- навичками та уміннями технології приготування гомеопатичних настоек гранул згідно вимог ДФУ, контролем їх якості;
- навичками та уміннями технології приготування тритурацій гомеопатичних згідно вимог ДФУ, контролем їх якості;
- навичками та уміннями технології приготування комплексних гомеопатичних препаратів згідно вимог ДФУ, контролем їх якості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах																							
	денна форма						вечірня форма						дистанційна форма						заочна форма					
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі				
л		п	лаб.	сем.	с.р.	л		п	лаб.	сем.	с.р.	л		п	лаб.	сем.	с.р.	л		п	лаб.	сем.	с.р.	
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Змістовий модуль 1. Загальні питання технології гомеопатичних лікарських засобів. Технологія базисних гомеопатичних препаратів.																								
Тема 1. Поняття про гомеопатію та основні її принципи. Особливості прописування гомеопатичних рецептів.	11	4			2	5	11	4			2	5	12	1			1	10	12	1			1	10
Тема 2. Класифікація гомеопатичних препаратів за джерелами сировини. Шкали розведень. Приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості	13	4	2		2	5	11	4			2	5	12	1			1	10	14	2			2	10
Тема 3. Принцип потенціювання гомеопатичних препаратів. Потенціювання матричних настоек гомеопатичних	13	4	2		2	5	11	4			2	5	14	2			2	10	13	2			1	10
Тема 4. Дилюції гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості	9	2	2			5	9	2			2	5	13	1	1		1	10	13	1	2			10
Тема 5. Закон зцілення Геринга. Олії гомеопатичні. Технологія олій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості	7				2	5	7				2	5	12		1		1	10	10					10
Тема 6. Технологія рідких гомеопатичних препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості. <i>Підсумковий контроль засвоєння ЗМ I</i>	7		2			5	7				2	5												

Разом за змістовим модулем 1	60	14	8		8	30	56	14			12	30	63	5	2		6	50	62	6	2		4	50	
Назви змістових модулів і тем	Обсяг у годинах																								
	денна форма						вечірня форма						дистанційна форма						заочна форма						
	усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					усьо го	у тому числі					
<i>1</i>	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Змістовий модуль 2. Технологія гомеопатичних лікарських форм																									
Тема 7. Конституційний тип пацієнта. Гранули гомеопатичні. Технологія гранул гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості	7	2			2	3	9	2			2	5	7	1	1			5	8	1				2	5
Тема 8. Тритурації гомеопатичні. Технологія тритурацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.	5				2	3	7		2			5	7		1		1	5	8	1				2	5
Тема 9. Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості.	9	2			2	5	9	2	2			5	11				1	10	10						10
Тема 10. Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. <i>Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2</i>	7				2	5	7		2			5													
Разом за змістовим модулем 2	28	4			8	16	32	4	6			2	20	25	1	2		2	20	26	2			4	20
Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Технологія гомеопатичних лікарських засобів»	2				2		2		2				2		2						2				
Усього годин	90	18	8		18	46	90	18	8			14	50	90	6	6		8	70	90	8	4		8	70

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання технології гомеопатичних лікарських засобів. Технологія базисних гомеопатичних препаратів

Тема 1. Поняття про гомеопатію та основні її принципи. Державне нормування виробництва гомеопатичних лікарських препаратів. Особливості прописування гомеопатичних рецептів. Номенклатура гомеопатичних лікарських засобів.

Основні поняття і терміни гомеопатії: гомеопатія, гомеопатична фармація, гомеопатичні препарати, гомеопатичний діагноз, життєві сили, принцип подобі. Державне нормування виробництва гомеопатичних препаратів. Задачі технології гомеопатичних препаратів як науки і навчальної дисципліни. Номенклатура гомеопатичних лікарських засобів (Наказ МЗ України № 165 від 03.08.1989 р., Проект «Української номенклатури монокомпонентних гомеопатичних лікарських засобів»).

Тема 2. Класифікація гомеопатичних препаратів. Приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості.

Класифікація гомеопатичних препаратів одержаних з сировини рослинного, тваринного і мінерального походження. Технологія гомеопатичних матричних настоек в залежності від процентного вмісту соку в рослинній сировині згідно ДФУ, фізико-хімічні методи аналізу якості матричних настоек.

Тема 3. Шкали розведень. Принцип потенціювання гомеопатичних препаратів. Потенціювання матричних настоек гомеопатичних.

Шкали розведень: десяткова, сотенна, М, LM; їх сутність, позначення та концентрація діючих речовин. Класифікація гомеопатичних розведень (низькі, середні, високі). Призначення відповідних розведень для лікування гострих та хронічних захворювань. Особливості технології потенціювання гомеопатичних матричних настоек в залежності від методу приготування. Розчинники, що використовуються для розведення базисних препаратів.

Тема 4. Розведення гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Особливості приготування розведень за десятковою та сотенною шкалами. Рідкі гомеопатичні розведення з мінеральних речовин та хімічних сполук. Розведення гомеопатичні. Характеристика. Особливості застосування у гомеопатичній практиці. Краплі гомеопатичні. Визначення. Характеристика. Технологія. Контроль якості. Особливості оформлення до відпуску.

Тема 5. Закон зцілення Геринга. Технологія олій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Основні принципи закону зцілення Геринга. Порівняння алопатичної та гомеопатичної терапії. Олії. Визначення. Характеристика. Контроль якості Особливості оформлення до відпуску. Розчинники, що використовуються для виготовлення олій гомеопатичних.

Тема 6. Технологія базисних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1

Змістовий модуль 2. Технологія гомеопатичних лікарських форм

Тема 7. Гранули гомеопатичні. Технологія гранул гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Тверді лікарські форми в гомеопатичній практиці. Гранули гомеопатичні. Визначення. Характеристика. Технологія та вимоги до їх якості. Особливості прийому. Особливості оформлення до відпуску.

Тема 8. Тритюрації гомеопатичні. Технологія тритюрацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Тритюрації гомеопатичні. Визначення. Характеристика. Контроль якості Особливості оформлення до відпуску. Умови зберігання тритюрацій, санітарний режим. Допоміжні речовини у технології твердих лікарських засобів.

Тема 9. Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Принципи комплексної гомеопатії. Класифікація і характеристика комплексних гомеопатичних препаратів. Технологія твердих та рідких комплексних засобів. Контроль якості Особливості оформлення до відпуску.

Тема 10. Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2

Підсумковий модульний контроль

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах			
		Денна форма	Вечірня форма	Дистанційна форма	Заочна форма
1	Введення у гомеопатію. Коротка історія розвитку гомеопатії в Україні.	2	2	1	1
2	Класифікація гомеопатичних лікарських форм. Основні напрямки нормування виробництва гомеопатичних лікарських препаратів.	2	2	1	1
3	Основні принципи гомеопатії.	2	2	1	1
4	Шкали гомеопатичних розведень.	2	2	1	1
5	Закон зцілення Геринга. Лікування гострих та хронічних хвороб	2	2		1
6	Гомеопатичні групи ліків	2	2		1
7	Комплексна гомеопатія.	2	2		
8	Ліки, наближені до гомеопатичних.	2	2		
9	Теоретичні основи механізмів дії гомеопатичних лікарських засобів.	2	2		
10	Технологія екстемпоральних гомеопатичних лікарських засобів.			2	2
Усього годин		18	18	6	8

Розширені плани лекцій

Тема 1. Введення у гомеопатію. Коротка історія розвитку гомеопатії в Україні.

План:

- 1.1. Стан розвитку та впровадження гомеопатії в різних країнах світу
- 1.2. Асортимент гомеопатичних препаратів за фірмами-виробниками.

- 1.3. Співвідношення лікарських форм гомеопатичних препаратів, зареєстрованих в Україні.
- 1.4. Самуель Ганеман – засновник гомеопатичного методу лікування.
- 1.5. Порівняльна характеристика гомеопатичного і алопатичного методів лікування.
- 1.6. Шляхи впливу алопатичних і гомеопатичних лікарських засобів.

Тема 2. Класифікація гомеопатичних лікарських форм. Основні напрямки нормування виробництва гомеопатичних лікарських препаратів.

План:

- 2.1. Класифікація лікарських засобів, які використовуються в гомеопатії.
- 2.2. Асортимент гомеопатичних лікарських форм.
- 2.3. Основні напрямки нормування виробництва гомеопатичних лікарських препаратів.
- 2.4. Необхідність створення документу GMP в гомеопатії.

Тема 3. Основні принципи гомеопатії.

План:

- 3.1. Основні принципи гомеопатії.
- 3.2. Принципи подібності.
- 3.3. Життєва сила і закон подібності.
- 3.4. Взаємодія між різними рівнями.
- 3.5. Потенціювання або динамізація.
- 3.6. Випробування ліків на здорових людях.

Тема 4. Шкали гомеопатичних розведень.

План:

- 4.1. Картини ліків Materia Medica.
- 4.2. Шкали гомеопатичних розведень.
- 4.3. Децимальні потенції.
- 4.4. Цензимальні потенції.
- 4.5. Дози препаратів і частота їх прийому в гомеопатичному лікуванні.
- 4.6. Симптоми ураження регулюючих систем.

Тема 5. Лікування гострих та хронічних хвороб. Закон зцілення Геринга.

План:

- 5.1. Лікування гострих і хронічних хвороб.
- 5.2. Хронічні хвороби у світлі теорії міазмів.
- 5.3. Конституційні типи.
- 5.4. Закон Герина.

Тема 6. Гомеопатичні групи ліків.

План:

- 6.1. Групи гомеопатичних ліків.
- 6.2. Ізопатичні засоби.
- 6.3. Алергоди.
- 6.4. Аутоізопатичні засоби.
- 6.5. Саркоди.
- 6.6. Таутопатичні засоби.
- 6.7. Конституційні засоби.
- 6.8. Стандартні лікарські засоби.

Тема 7. Комплексна гомеопатія.

План:

- 7.1. Комплексні засоби.
- 7.2. Суперечливі моменти, спрямовані проти комплексів.
- 7.3. Взаємодія в комплексних гомеопатичних лікарських препаратах.
- 7.4. Характеристика складу комплексних гомеопатичних препаратів.
- 7.5. Порівняльні гомеопатичні засоби.
- 7.6. Особливості технології комплексних препаратів.

Тема 8. Ліки, наближені до гомеопатичних.

План:

- 8.1. Ліки, наближені до гомеопатичних.
- 8.2. Антропософські засоби.
- 8.3. Біохімічні тканинні солі.
- 8.4. Дванадцять тканинних солей і їх функції.
- 8.5. Квіткові настої доктора Баха.
- 8.6. Класифікація квітів за Едвардом Бахом.
- 8.7. Інші квіткові ліки.

Тема 9. Теоретичні основи механізмів дії гомеопатичних лікарських засобів.

План:

- 9.1. Механізми дії гомеопатичних препаратів.
- 9.2. Регуляторні теорії.
- 9.3. Світоглядні або філософські теорії.
- 9.4. Інформаційні теорії.

Тема 10. Технологія екстемпоральних гомеопатичних лікарських засобів.

План:

- 10.1 Розподіл гомеопатичних лікарських засобів за лікарською формою.
- 10.2 Гомеопатичні матричні засоби. Технологія. Контроль якості.
- 10.3 Гомеопатичне розведення. Технологія. Оформлення до використання.
- 10.4 Олії гомеопатичні. Технологія. Оформлення до використання.
- 10.5 Гранули гомеопатичні. Технологія. Оформлення до використання.
- 10.6 Таблетки гомеопатичні. Технологія.
- 10.7 Гомеопатичні тритурації. Технологія. Оформлення до використання.

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах			
		Денна форма	Вечірня форма	Дистанційна форма	Заочна форма
1	Поняття про гомеопатію та основні її принципи. Особливості прописування гомеопатичних рецептів.	2	2	1	1
2	Класифікація гомеопатичних препаратів за джерелами сировини. Шкали розведень.	2	1	1	1
3	Приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості		1	1	1
4	Принцип потенціювання гомеопатичних препаратів. Закон зцілення Геринга.	2	1	1	1
5	Потенціювання матричних настоек гомеопатичних		1	1	
6	Дилюції гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості		2		
7	Олії гомеопатичні. Технологія олій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості	2	2	1	
8	Технологія базисних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1		2		
9	Гранули гомеопатичні. Технологія гранул гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості	2	2		2
10	Тритюрації гомеопатичні. Технологія тритюрацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.	2		1	2
11	Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості.	2		1	
12	Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2	2			
13	Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Технологія гомеопатичних лікарських засобів»	2			
Усього годин		18	14	8	8

Плани семінарських занять

Тема 1. Поняття про гомеопатію та основні її принципи. Державне нормування виробництва гомеопатичних лікарських препаратів. Особливості прописування гомеопатичних рецептів. Номенклатура гомеопатичних лікарських засобів.

Ціль заняття: засвоїти основні поняття при гомеопатію, її основні принципи, номенклатуру гомеопатичних препаратів та особливості прописування гомеопатичних рецептів.

План:

- 1.1. Визначення гомеопатії. Сучасний стан та перспективи розвитку.
- 1.2. Самуель Ганеман – засновник гомеопатичного методу лікування (1755 – 1843).
- 1.3. Основні гомеопатичні терміни: потенція, модальність, реперторіум та ін.
- 1.4. Основні принципи вчення С. Ганемана: закон подібності, малих доз, потенціювання (динамізації) та випробувань.
- 1.5. Гомеопатична аптека. Рецепт на гомеопатичні засоби, його структура, особливості прописування.
- 1.6. Номенклатура та асортимент гомеопатичних препаратів.
- 1.7. Нормування виробництва гомеопатичних лікарських засобів.

Тема 2. Класифікація гомеопатичних препаратів. Шкали розведень.

Ціль заняття: розглянути класифікацію гомеопатичних лікарських засобів, проведення фізико-хімічного контролю якості згідно ДФУ, особливостей оформлення та зберігання, вивчити класифікацію гомеопатичних препаратів одержаних з сировини рослинного, тваринного і мінерального походження, розглянути десяткові, сотенні та тисячні шкали розведення і особливості потенціювання згідно кожної шкали.

План:

- 2.1. Класифікація гомеопатичних препаратів за джерелами сировини.
- 2.2. Класифікація гомеопатичних лікарських засобів за агрегатним станом.
- 2.3. Класифікація гомеопатичних лікарських засобів за особливостями дозування.
- 2.4. Класифікація гомеопатичних лікарських засобів за способом використання.
- 2.5. Класифікація шкал розведень, їх сутність.
- 2.6. Десяткова шкала розведень, позначення та концентрація діючих речовин.
- 2.7. Сотенна шкала розведень, позначення та концентрація діючих речовин.
- 2.8. Тисячна шкала розведень, позначення та концентрація діючих речовин.

Тема 3. Приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості

Ціль заняття: набути умінь і навичок з технології приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ.

План:

- 3.1. Характеристика гомеопатичних матричних настоек.
- 3.2. Технологія виготовлення гомеопатичних матричних настоек.
- 3.3. Контроль якості гомеопатичних матричних настоек.

Тема 4. Принцип потенціювання гомеопатичних препаратів. Закон зцілення Геринга.

Ціль заняття: розглянути особливості потенціювання згідно кожної шкали, набути умінь і навичок з технології потенціювання гомеопатичних препаратів.

План:

- 4.1 Класифікація гомеопатичних розведень (низькі, середні, високі).
- 4.2. Призначення відповідних розведень для лікування гострих та хронічних захворювань.
- 4.3. Особливості і технологія потенціювання гомеопатичних препаратів згідно ДФУ.

- 4.4. Принципи зцілення Геринга.
- 4.5. Відмінності між алопатією та гомеопатією.

Тема 5 Потенціювання матричних настоек гомеопатичних

Ціль заняття: розглянути особливості потенціювання матричних настоек, набути умінь і навичок з технології потенціювання гомеопатичних матричних настоек.

План:

- 5.1 Особливості і технологія потенціювання гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ.
- 5.2. Оформлення гомеопатичних матричних настоек.

Тема 6. Розведення гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості

Ціль заняття: набути теоретичних та практичних умінь і навичок з технології гомеопатичних розведень, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску розведень гомеопатичних.

План:

- 6.1. Характеристика розведень гомеопатичних, як лікарської форми.
- 6.2. Технологія виготовлення розведень гомеопатичних із базисних препаратів.
- 6.3. Технологія виготовлення розведень гомеопатичних із сировини мінерального походження.
- 6.4. Розчинники для виготовлення гомеопатичних розведень.
- 6.5. Особливості потенціювання розведень гомеопатичних.
- 6.6. Контроль якості розведень гомеопатичних.
- 6.7. Оформлення до відпуску розведень гомеопатичних.

Тема 7. Олії гомеопатичні. Технологія олій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості

Ціль заняття: набути теоретичних та практичних умінь і навичок з технології гомеопатичних олій, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску олій гомеопатичних.

План:

- 7.1. Характеристика олій гомеопатичних, як лікарської форм.
- 7.2. Технологія виготовлення олій гомеопатичних.
- 7.3. Розчинники для виготовлення гомеопатичних олій.
- 7.4. Контроль якості олій гомеопатичних.
- 7.5. Оформлення до відпуску олій гомеопатичних.

Тема 8. Технологія базисних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. *Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1*

Ціль заняття: узагальнення одержаних знань, умінь та навичок стосовно технології базисних гомеопатичних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, особливостей оформлення до відпуску, фізико-хімічних методів їх аналізу. Контроль за отриманими теоретичними знаннями та практичними умінь одержаними у змістовому модулі 1. «Загальні питання технології гомеопатичних лікарських засобів. Технологія базисних гомеопатичних препаратів».

План:

- 8.1. Характеристика базисних гомеопатичних препаратів, матричних настоек.
- 8.2. Технологія виготовлення гомеопатичних матричних настоек.
- 8.3. Особливості потенціювання гомеопатичних матричних настоек.
- 8.4. Контроль якості гомеопатичних матричних настоек.

- 8.5. Характеристика рідких гомеопатичних лікарських форм.
- 8.6. Технологія виготовлення рідких гомеопатичних лікарських форм.
- 8.7. Контроль якості рідких гомеопатичних лікарських форм.
- 8.8. Оформлення до відпуску рідких гомеопатичних лікарських форм.
- 8.9. Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1.

Тема 9. Конституційний тип пацієнта. Гранули гомеопатичні. Технологія гранул гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості

Ціль заняття: розглянути конституційні типи пацієнтів, набуті теоретичних та практичних умінь і навичок з технології гомеопатичних гранул, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску гранул гомеопатичних.

План:

- 9.1. Конституційний тип пацієнта.
- 9.2. Особливості прийому гомеопатичних лікарських форм.
- 9.3. Характеристика таблеток гомеопатичних, як лікарської форми.
- 9.4. Характеристика гранул гомеопатичних, як лікарської форми.
- 9.5. Технологія виготовлення гранул гомеопатичних.
- 9.6. Контроль якості гранул гомеопатичних.
- 9.7. Оформлення до відпуску гранул гомеопатичних.

Тема 10. Тритюрації гомеопатичні. Технологія тритюрацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Ціль заняття: набуті теоретичних та практичних умінь і навичок з технології гомеопатичних тритюрацій, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску тритюрацій гомеопатичних.

План:

- 10.1. Характеристика тритюрацій гомеопатичних, як лікарської форми.
- 10.2. Технологія виготовлення тритюрацій гомеопатичних із базисних препаратів і рідких розведень.
- 10.3. Технологія виготовлення тритюрацій гомеопатичних із сировини мінерального походження (сухих речовин).
- 10.4. Допоміжні речовини для виготовлення гомеопатичних тритюрацій.
- 10.5. Особливості потенціювання тритюрацій гомеопатичних.
- 10.6. Контроль якості тритюрацій гомеопатичних.
- 10.7. Оформлення до відпуску тритюрацій гомеопатичних.

Тема 11. Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Ціль заняття: набуті теоретичних та практичних умінь і навичок з технології комплексних гомеопатичних препаратів, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску комплексних гомеопатичних препаратів.

План:

- 11.1. Принципи комплексної гомеопатії.
- 11.2. Характеристика комплексних гомеопатичних лікарських форм.
- 11.2. Технологія виготовлення твердих комплексних гомеопатичних препаратів.
- 11.3. Технологія виготовлення рідких комплексних гомеопатичних препаратів.
- 11.5. Особливості потенціювання комплексних гомеопатичних препаратів.
- 11.6. Контроль якості комплексних гомеопатичних препаратів.
- 11.7. Оформлення до відпуску комплексних гомеопатичних препаратів.

Тема 12. Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. *Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2*

Ціль заняття: узагальнення одержаних знань, умінь та навичок стосовно технології твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, особливостей оформлення до відпуску, фізико-хімічних методів їх аналізу. Контроль за отриманими теоретичними знаннями та практичними умінями одержаними у змістовому модулі 2 «Технологія гомеопатичних лікарських форм».

План:

- 12.1. Характеристика твердих гомеопатичних лікарських форм.
- 12.2. Технологія виготовлення твердих гомеопатичних лікарських форм.
- 12.3. Контроль якості твердих гомеопатичних лікарських форм.
- 12.4. Оформлення до відпуску твердих гомеопатичних лікарських форм.
- 12.5. Характеристика комплексних гомеопатичних препаратів.
- 12.6. Технологія виготовлення комплексних гомеопатичних препаратів.
- 12.7. Контроль якості комплексних гомеопатичних препаратів.
- 12.8. Оформлення до відпуску комплексних гомеопатичних препаратів.
- 12.9. Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2.

Тема 13. *Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Технологія гомеопатичних лікарських засобів»*

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах			
		Денна форма	Вечірня форма	Дистанційна форма	Заочна форма
1	Приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості	2			
2	Потенціювання матричних настоек гомеопатичних	2			
3	Дилюції гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості	2			2
4	Технологія базисних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. <i>Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1</i>	2			
5	Тритюрації гомеопатичні. Технологія тритюрацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.		2		
6	Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості.		2		
7	Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. <i>Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2</i>		2		
8	Технологія виготовлення рідких гомеопатичних лікарських форм (практичні навички)			2	
9	Технологія виготовлення твердих гомеопатичних лікарських форм (практичні навички)			2	
10	<i>Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Технологія гомеопатичних лікарських засобів»</i>		2	2	2
Усього годин		8	8	6	4

Плани практичних занять

Тема 1. Приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості.
Ціль заняття: набути умінь і навичок з технології приготування гомеопатичних матричних настоек.

План:

- 1.1. Характеристика гомеопатичних матричних настоек.
- 1.2. Технологія виготовлення гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ.
- 1.3. Контроль якості гомеопатичних матричних настоек.

Тема 2. Потенціювання матричних настоек гомеопатичних.

Ціль заняття: набути умінь і навичок з технології потенціювання гомеопатичних матричних настоек.

План:

2.1. Особливості і технологія потенціювання гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ.

Тема 3. Розведення гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Ціль заняття: набути теоретичних та практичних умінь і навичок з технології гомеопатичних розведень, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску розведень гомеопатичних.

План:

3.1. Характеристика розведень гомеопатичних, як лікарської форми.

3.2. Технологія виготовлення розведень гомеопатичних із базисних препаратів.

3.3. Технологія виготовлення розведень гомеопатичних із сировини мінерального походження.

3.4. Розчинники для виготовлення гомеопатичних розведень.

3.5. Особливості потенціювання розведень гомеопатичних.

3.6. Контроль якості розведень гомеопатичних.

3.7. Оформлення до відпуску розведень гомеопатичних.

Тема 4. Технологія базисних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. *Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1*

Ціль заняття: узагальнення одержаних знань, умінь та навичок стосовно технології базисних гомеопатичних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, особливостей оформлення до відпуску, фізико-хімічних методів їх аналізу. Контроль за отриманими теоретичними знаннями та практичними умінь одержаними у змістовому модулі 1. «Загальні питання технології гомеопатичних лікарських засобів. Технологія базисних гомеопатичних препаратів».

План:

4.1. Характеристика базисних гомеопатичних препаратів, матричних настоек.

4.2. Технологія виготовлення гомеопатичних матричних настоек.

4.3. Особливості потенціювання гомеопатичних матричних настоек.

4.4. Контроль якості гомеопатичних матричних настоек.

4.5. Характеристика рідких гомеопатичних лікарських форм.

4.6. Технологія виготовлення рідких гомеопатичних лікарських форм.

4.7. Контроль якості рідких гомеопатичних лікарських форм.

4.8. Оформлення до відпуску рідких гомеопатичних лікарських форм.

4.9. Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 1.

Тема 5. Тритюрації гомеопатичні. Технологія тритюрацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Ціль заняття: набути теоретичних та практичних умінь і навичок з технології гомеопатичних тритюрацій, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску тритюрацій гомеопатичних.

План:

5.1. Характеристика тритюрацій гомеопатичних, як лікарської форми.

5.2. Технологія виготовлення тритюрацій гомеопатичних згідно ДФУ.

5.3. Допоміжні речовини для виготовлення гомеопатичних тритюрацій.

5.4. Особливості потенціювання тритюрацій гомеопатичних.

5.5. Контроль якості тритурацій гомеопатичних.

5.6. Оформлення до відпуску тритурацій гомеопатичних.

Тема 6. Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості.

Ціль заняття: набути теоретичних та практичних умінь і навичок з технології комплексних гомеопатичних препаратів, проведення фізико-хімічного контролю якості, особливостей оформлення до відпуску комплексних гомеопатичних препаратів.

План:

6.1. Принципи комплексної гомеопатії.

6.2. Характеристика комплексних гомеопатичних лікарських форм.

6.2. Технологія виготовлення твердих комплексних гомеопатичних препаратів.

6.3. Технологія виготовлення рідких комплексних гомеопатичних препаратів.

6.5. Особливості потенціювання комплексних гомеопатичних препаратів.

6.6. Контроль якості комплексних гомеопатичних препаратів.

6.7. Оформлення до відпуску комплексних гомеопатичних препаратів.

Тема 7. Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. *Підсумковий контроль засвоєння ЗМ 2*

Ціль заняття: узагальнення одержаних знань, умінь та навичок стосовно технології твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, особливостей оформлення до відпуску, фізико-хімічних методів їх аналізу. Контроль за отриманими теоретичними знаннями та практичними уміньнями одержаними у змістовому модулі 2 «Технологія гомеопатичних лікарських форм».

План:

7.1. Характеристика твердих гомеопатичних лікарських форм.

7.2. Технологія виготовлення твердих гомеопатичних лікарських форм.

7.3. Контроль якості твердих гомеопатичних лікарських форм.

7.4. Оформлення до відпуску твердих гомеопатичних лікарських форм.

7.5. Характеристика комплексних гомеопатичних препаратів.

7.6. Технологія виготовлення комплексних гомеопатичних препаратів.

7.7. Контроль якості комплексних гомеопатичних препаратів.

7.8. Оформлення до відпуску комплексних гомеопатичних препаратів.

Тема 8. *Підсумковий модульний контроль з модуля 1: «Технологія гомеопатичних лікарських засобів»*

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		
		Денна форма	Вечірня форма	Заочна (дистанційна) форма
1	2	3	4	5
1	Поняття про гомеопатію та основні її принципи. Державне нормування виробництва гомеопатичних лікарських препаратів. Особливості прописування гомеопатичних рецептів. Номенклатура гомеопатичних лікарських засобів. Історія розвитку гомеопатії. Основні терміни гомеопатії. Державне нормування виробництва гомеопатичних препаратів.	5	5	10
2	Класифікація гомеопатичних препаратів. Приготування гомеопатичних матричних настоек згідно ДФУ та контроль їх якості. Класифікація гомеопатичних препаратів за джерелами сировини. Матричні настойки. Екстрагенти. Оцінка якості базисних гомеопатичних засобів та оформлення їх до використання.	5	5	10
3	Принцип потенціювання гомеопатичних препаратів. Шкали розведень. Потенціювання матричних настоек гомеопатичних. Шкали розведень. Принцип динамізації гомеопатичних лікарських засобів. Метод потенціювання матричних настоек гомеопатичних	5	5	10
4	Розведення гомеопатичні. Технологія рідких гомеопатичних розведень, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Рідкі базисні препарати з мінеральних речовин. Допоміжні речовини у технології рідких лікарських засобів.	5	5	10
5	Закон зцілення Геринга. Олії гомеопатичні. Технологія олій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Закон зцілення Геринга. Олії в гомеопатичній практиці. Визначення. Характеристика. Допоміжні речовини у технології олій гомеопатичних	5	5	10
6	Технологія базисних препаратів, рідких гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Підготовка до підсумкового контролю засвоєння ЗМ 1	5	5	
7	Конституційний тип пацієнта. Гранули гомеопатичні. Технологія гранул гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Конституційний тип пацієнта. Гранули в гомеопатичній практиці. Методи приготування гранул гомеопатичних із матричних настоек, їх розведень.	3	5	5

1	2	3	4	5
8	Тритюрації гомеопатичні. Технологія тритюрацій гомеопатичних, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Тритюрації. Визначення. Характеристика. Методи приготування. Допоміжні речовини у технології твердих лікарських засобів.	3	5	5
9	Комплексні гомеопатичні лікарські засоби. Технологія комплексних гомеопатичних лікарських препаратів, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Рідкі та тверді комплексні гомеопатичні лікарські препарати. Оформлення до відпуску комплексних гомеопатичних препаратів	5	5	10
10	Технологія твердих, комплексних гомеопатичних лікарських форм, оформлення до відпуску та контроль їх якості. Підготовка до підсумкового контролю засвоєння ЗМ 2	5	5	
Усього годин		46	50	70

10. Індивідуальні завдання

Не передбачено програмою

11. Методи, методики та технології навчання

У ході викладання дисципліни «Технологія гомеопатичних лікарських засобів» використовуються такі

(назва дисципліни)

- методи навчання:
 - **словесні** – лекція, розповідь, пояснення, бесіда, інструктаж;
 - **наочні** – демонстрація фільмів, відеонавичок, наочного обладнання (засобів малої механізації), матеріалів, показ операцій і процесів виготовлення гомеопатичних лікарських засобів в умовах аптек;
 - **практичні методи** – розв'язання ситуаційних та розрахункових задач, лабораторно-практичні роботи.
- методики навчання використовуються в межах зазначених методів навчання.
- технології навчання: кредитно-модульна, інформаційна, комп'ютерна, мультимедійна.

12. Методи контролю

- поточний контроль (прийом протоколів з виконання практичної роботи).
- контроль змістового модулю (теоретичні питання, контроль практичних навичок).
- підсумковий модульний контроль (тестові завдання, теоретичні питання, контроль практичних навичок).

13. Форма підсумкового контролю успішності навчання *Залік*

14. Схема нарахування та розподіл балів

Вечірня форма навчання:

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		40	100
T1-T5	T6	T7-T9	T10		
10-20	10	10-20	10		

T1, T2 ... T10– теми змістових модулів.

Денна форма навчання:

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		40	100
T1-T5	T6	T7-T9	T10		
10-20	10	10-20	10		

T1, T2 ... T10– теми змістових модулів.

Дистанційна форма навчання:

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		40	100
T1-T6	T7-T8		
6	12		

T1, T2 ... T10– теми змістових модулів.

Заочна форма навчання:

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1		40	100
T1-T4	T5		
8-32	28		

T1, T2 ... T10– теми змістових модулів.

15. Методичне забезпечення

Навчально-методичний комплекс: робоча програма з «Основ сучасної гомеопатії», підручник, практикум, ДФУ, накази МОЗ України, тестові завдання, завдання на змістові модулі та підсумковий модульний контроль.

16. Рекомендована література

Основна

1. Приказ МЗ УССР № 165 от 03.08.89 «О развитии гомеопатического метода в медицинской практике и улучшении организации обеспечения населения гомеопатическими лекарственными средствами». – Киев: 1989. – 82 с.
2. Державна фармакопея України/ Державне підприємство “Науково-експертний фармакопейний центр”- 1-е вид.- Харків: РІРЕГ, 2001. – 556 с.
3. Державна фармакопея України/ Державне підприємство “Науково-експертний фармакопейний центр” – 1-е вид.- Доповнення 3. –Харків: РІРЕГ, 2009. – 280 с.
4. Гомеопатические лекарственные средства //Руководство по описанию и изготовлению/ В.И. Рыбак – Д-р Вильмар Швабе. - Москва, 1967. – 374. с.
5. Основы гомеопатической фармации: Учеб для студ. фар мац. специальностей вузов / А.И. Тихонов, С.А. Тихонова, Т.Г. Ярных, В.А. Соболева и др.; Под ред. А.И. Тихонова. – Х.: Изд-во НФаУ; Золотые страницы, 2002. – 574 с.
6. Практикум по технологи гомеопатических препаратов: Для студ. Фар мац. вузов и ф-тов / А.И. Тихонов, М.Ф. Пасечник, Т.Г. Ярных, Л.И. Вишневская, С.А. Тихонова; Под ред.. А.И. Тихонова. – Х.: Оригинал, 2006. – 160 с.
7. Фортъе-Берновиль М. Современное гомеопатическое лечение инфлюэнцы. – М.: Гомеопатическая медицина, 2010. - 48 с.
8. Garattini S, Bertelé V. Homoeopathy: not a matter for drug-regulatory authorities. Lancet 2009; Aug 11, 2009. – 325 p.
9. Sergejeva O. Yu. Multi-component homeopathic pharmaceutical compositions in general medical practice / O.Yu. Sergejeva, S.A. Tichonova // International Congress “Euromedica-2007”. – Hannover, 2007. – P. 61-62.

Допоміжна

1. Айкензи А. Менопауза и гомеопатия. - М.: Гомеопатическая медицина, 2010. - 168 с.
2. Аллен, Дж. Генри. Хронические миазмы – Издательство: Центр гомеопатии, СПб – 2008. – 392 с.
3. Сергеева О.Ю. Единая украинская номенклатура монокомпонентных гомеопатических лекарственных средств как инструмент упорядочивания отечественного рынка гомеопатических лекарственных препаратов / О.Ю. Сергеева, С.А. Тихонова // Ліки України. – 2007. – № 112 (додаток). – С. 95-97.

17. Інформаційні ресурси, у т.ч. в мережі Інтернет

- atl.nuph.edu.ua – сайт кафедри аптечної технології ліків
- Наукова бібліотека НФаУ: Режим доступу : <http://dspace.ukrfa.kharkov.ua>; <http://lib.nuph.edu.ua>
- www.moz.gov.ua – офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України
- nuph.edu.ua – офіційний сайт Національного фармацевтичного університету
- library@nuph.edu.ua – сайт бібліотеки НФаУ
- Сайт дистанційного навчання НФаУ : сторінка кафедри АТЛ – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/>
- Компендиум: лекарственные препараты. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://compendium.com.ua/> – станом на 10.10.2016 р.
- Державний реєстр лікарських засобів України. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.drlez.com.ua/> – станом на 10.01.2017 р.